

POLITIET
POLITIDIREKTORATET

TILRETTELAGTE AVHØR

JUNI OG JULI 2017

STATISTIKKNOTAT

24.08.2017

Siden innføring av nye regler om tilrettelagte avhør i oktober 2015 har Politidirektoratet hatt fokus på å påse at de lovpålagte tidsfristene blir fulgt opp av politidistriktene. Politidirektoratet utarbeider derfor en rapport hver måned for å synliggjøre måloppnåelsen. På grunn av ferieavvikling er tall både for juni og juli 2017 presentert i denne rapporten. Resultatene er basert på politidistriktenes innrapporteringer.

Kvalitetssikring av tall

Politiet jobber kontinuerlig for å bedre kvaliteten på statistikken. En gjennomgang i mars av samtlige avhør siden lovens ikrafttredelse viste at enkelte avhør som skulle hatt tre ukers frist, hadde blitt klassifisert som et avhør med en eller to ukers frist. Dette hadde blant annet betydning for avhør som gjelder kroppskrenkelse. Korrigeringen som ble gjort har kun hatt betydning for statistikkrapporteringen, og ikke for når avhør har blitt gjennomført. Som følge av denne korreksjonen, vil historiske tall i denne rapporten være noe endret i forhold til rapporter fra før mars 2017.

Det er fortsatt unøyaktigheter i tallmaterialet da statistikkverktøyet er under utvikling og tallmaterialet delvis er basert på skjønnsmessige vurderinger og manuelle rapporteringer.

Tilrettelagt avhør

Tilrettelagt avhør skal gjennomføres i saker hvor barn og særlig sårbare fornærmede og vitner avhøres i saker om seksuallovbrudd, kjønnslemlestelse, mishandling i nære relasjoner, kroppsskade og drap. Det kan også gjennomføres tilrettelagt avhør i saker som omhandler andre typer straffbare forhold.

Tilrettelagt avhør gjennomføres etter reglene i straffeprosessloven § 239 flg. Avhengig av ulike kriterier skal avhøret som hovedregel gjennomføres innen 1-3 uker. Fristen regnes fra tidspunktet for anmeldelse eller når politiet av andre grunner har rimelig grunn til å undersøke om det foreligger straffbart forhold. Når politiet først på et senere stadium i etterforskningen blir klar over at det aktuelle vitnet bør avhøres, regnes fristen fra det tidspunktet politiet hadde rimelig grunn til å anta at vitnet burde avhøres.

Datagrunnlag/ begrepsavklaring

Politidistriktene rapporterer månedlig informasjon om avhør gjennomført i forutgående måned. Månedsrapporten er basert på en kombinasjon av uttrekk fra politiets register og manuell rapportering fra politidistriktene.

Antall dager det tok å få gjennomført avhøret er beregnet fra tidspunktet forholdet ble anmeldt¹ til avhøret er gjennomført.

I notatet ses det på måloppnåelse for *førstegangsavhør*.

¹ I noen av sakene er tidspunktet satt til når politiet ble kjent med at det er et vitne i saken som skal avhøres ved tilrettelagt avhør.

1.HOVEDDEL

1.1 Hovedresultater

I juni og juli ble det gjennomført henholdsvis 552 og 257 førstegangsavhør. Av disse ble henholdsvis 47 og 53 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Ekskluderes avhør hvor forhold utenfor politiets kontroll har ført til forsinkelse, ble 49 og 58 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. 81 prosent av avhørene i juni, og 85 prosent i juli, ble gjennomført innen 30 dager.

I juni var 39 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 56 prosent av avhørene var i saker som omhandlet vold, mens 5 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

I juli var 45 prosent av avhørene tatt i saker som omhandlet seksuallovbrudd, 47 prosent av avhørene var i saker som omhandlet vold, mens 8 prosent av sakene omhandlet andre typer straffbare forhold.

For de avhørene som ikke ble gjennomført innenfor fristen er kapasitets- eller ressursmangel hovedårsaken til fristbrudd.

1.2 Andel avhør innenfor frist

De siste 12 månedene (august 2016-juli 2017) er det gjennomført 5 774 førstegangsavhør, hvorav 55 prosent er gjennomført innenfor frist. Gjennomsnittlig antall avhør i en måned de siste 12 månedene er 481 førstegangsavhør. Høyest antall avhør ble gjennomført i mars 2017 med 613 avhør. Lavest antall avhør ble gjennomført i juli 2017 med 264 avhør. Hittil i 2017 er det gjennomført 3 432 førstegangsavhør, hvorav 53 prosent er gjennomført innenfor frist. I tilsvarende periode i 2016 ble det gjennomført 3 172 avhør, hvorav 47 prosent ble gjennomført innenfor frist.

Av avhørene gjennomført i juni var 39 prosent av avhørene knyttet til seksuallovbrudd, 56 prosent av avhørene knyttet til vold, og 5 prosent knyttet til andre typer straffbare forhold. 77 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 23 prosent var vitner.

Av avhørene gjennomført i juli var 45 prosent av avhørene knyttet til seksuallovbrudd, 47 prosent av avhørene knyttet til vold, og 8 prosent knyttet til andre typer straffbare forhold. 80 prosent av de avhørte var oppgitt å være fornærmet i saken, mens de resterende 20 prosent var vitner.

Av de 552 og 257 førstegangsavhørene som ble gjennomført i juni og juli ble henholdsvis 47 og 53 prosent av avhørene gjennomført innenfor frist. Andelen førstegangsavhør som er gjennomført innenfor frist har variert fra måned til måned, jf. figur 1.

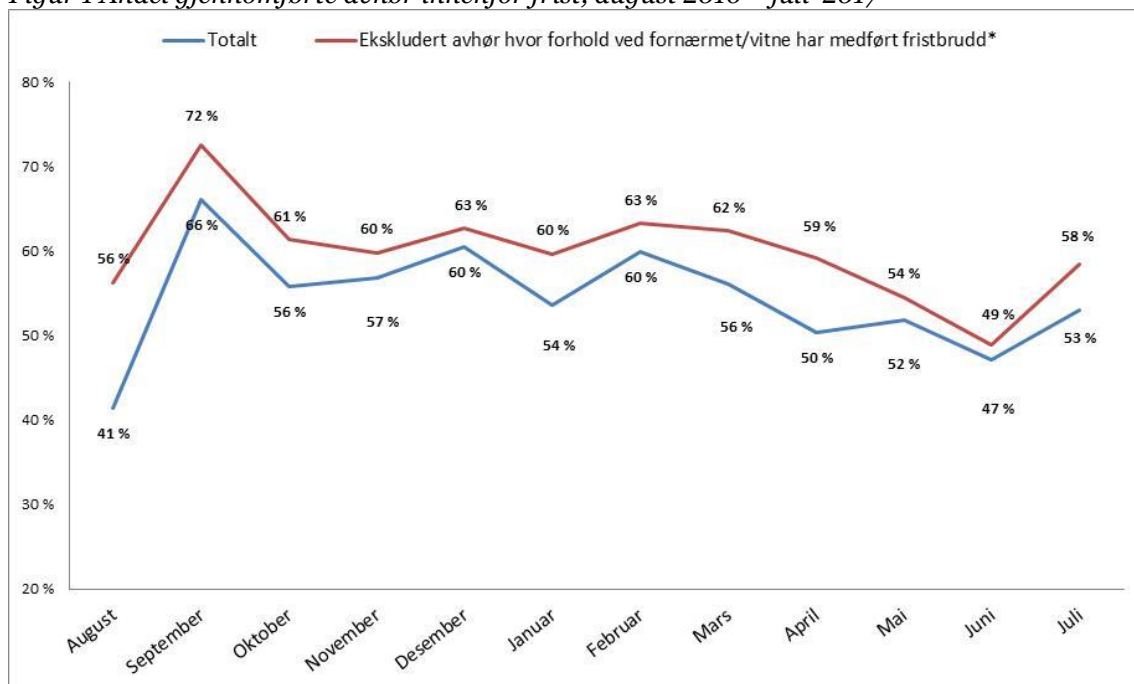
I avhørene som *ikke* ble gjennomført innenfor frist, er den innrapporterte hovedårsaken til fristbrudd kapasitets- eller ressursmangel. Dette gjelder særlig mangel på kapasitet hos avhører/avhørsleder, men også kapasitet hos

barnehusene og etterforsker. Dette varierer imidlertid mellom de ulike barnehusene og politidistrikt.

Ved flere avhør rapporteres det om forsinket behandlingstid på grunn av forhold rundt barnet som er utenfor politiets kontroll. Barnet kan eksempelvis være sykt, ha rømt eller være bortreist. Ekskluderes avhørene hvor ulike forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, er henholdsvis 49 og 58 prosent av førstegangsavhørene i juni og juli gjennomført innenfor frist.

I rapporten inngår førstegangsavhørene hvor forhold ved fornærmede eller vitne har medført fristbrudd, gitt at ikke annet er angitt.

Figur 1 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, august 2016 – juli 2017

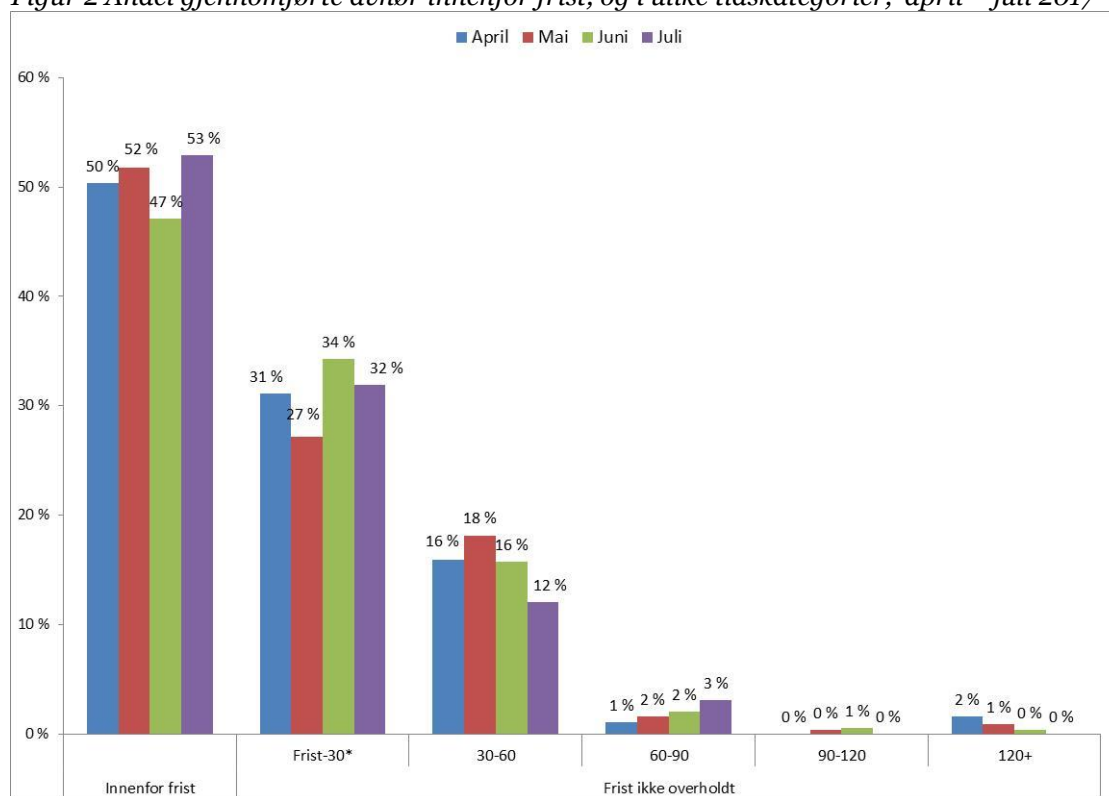

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette omfatter eksempelvis avhør hvor fristbrudd skyldes at fornærmet eller vitne er sykt, har rømt eller er bortreist.

Andelen av førstegangsavhørene gjennomført i løpet av 30 dager var i juni og juli henholdsvis 81 og 85 prosent. De tre foregående månedene var det tilsvarende tallet mellom 79 og 85 prosent. Andelen avhør gjennomført i de ulike fristkategoriene er gitt i figur 2.

Figur 2 Andel gjennomførte avhør innenfor frist, og i ulike tidskategorier, april – juli 2017

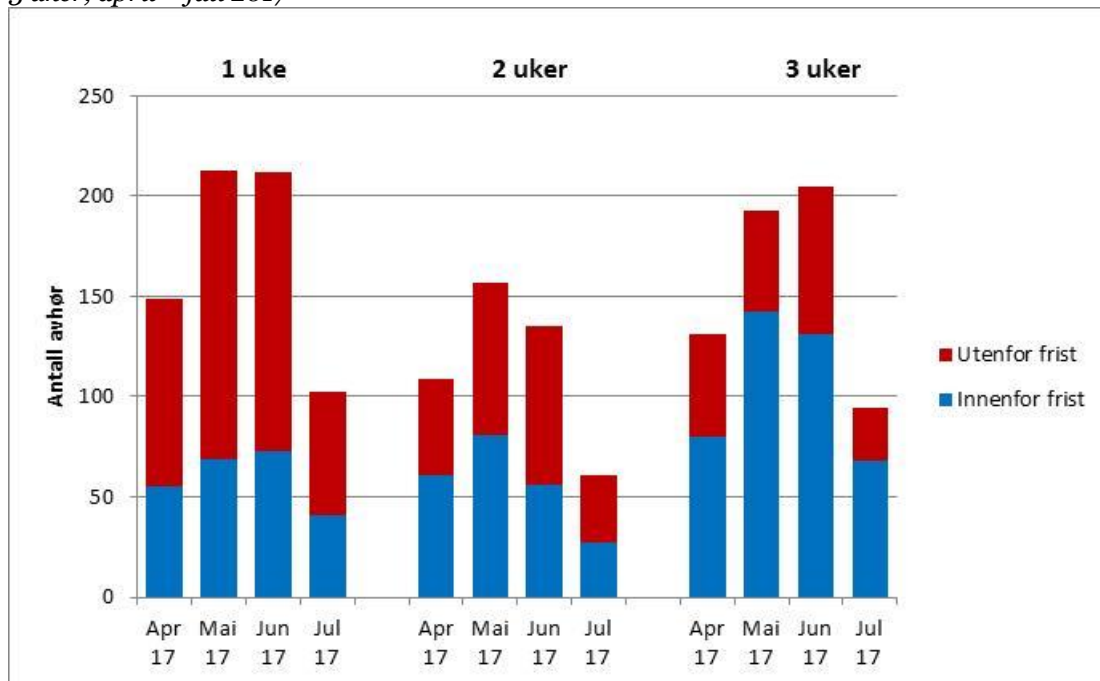
Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

*Dette gjelder tidsperioden mellom utløp av frist og 30 dager etter at forholdet ble anmeldt/avhørte kom inn i saken.

Avhengig av nærmere angitte lovpålagte vilkår skal avhøret være gjennomført innen 1-3 uker. I tillegg kan fristen forlenges med en uke hvis særlige grunner foreligger.² I juni hadde 38,4 prosent av førstegangsavhørene en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 24,5 og 37,1 prosent. I juli hadde 39,7 prosent av førstegangsavhørene en frist på 1 uke, mens andelen på 2 og 3 uker var på henholdsvis 23,7 og 36,6 prosent. Nærmere beskrivelse av antall avhør og andel gjennomført innenfor frist er gitt i figur 3 og tabell 1.

² Nærmere omtalt i straffeprosessloven § 239.

Figur 3 Antall avhør avholdt innenfor og utenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, april – juli 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 1 Andel avhør gjennomført innenfor frist, fordelt på om fristen er satt til 1, 2 eller 3 uker, april – juli 2017

Frist	Apr 17	Mai 17	Jun 17	Jul 17
1 uke	37 %	32 %	34 %	40 %
2 uker	56 %	52 %	41 %	44 %
3 uker	61 %	74 %	64 %	72 %

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

1.3 Ventetid og median

Ventetid og median sier ikke noe om de tilrettelagte avhørene er gjennomført innenfor fristen. Det sier imidlertid noe om når avhørene er gjennomført. For de 552 førstegangsavhørene som ble gjennomført i juni var gjennomsnittlig ventetid på avhør 19,8 dager, mens median ventetid var på 17,0 dager. For de 257 førstegangsavhørene som ble gjennomført i juli var gjennomsnittlig ventetid på avhør 18,1 dager, mens median ventetid var på 14,0 dager.

Tabell 2 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median - juni 2017

	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	552	20	17
Seksuelle overgrep (SO)	216	19	16
Fornærmet i SO-saker	157	20	16

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Tabell 3 Antall førstegangsavhør, gjennomsnittlig ventetid og median - juli 2017

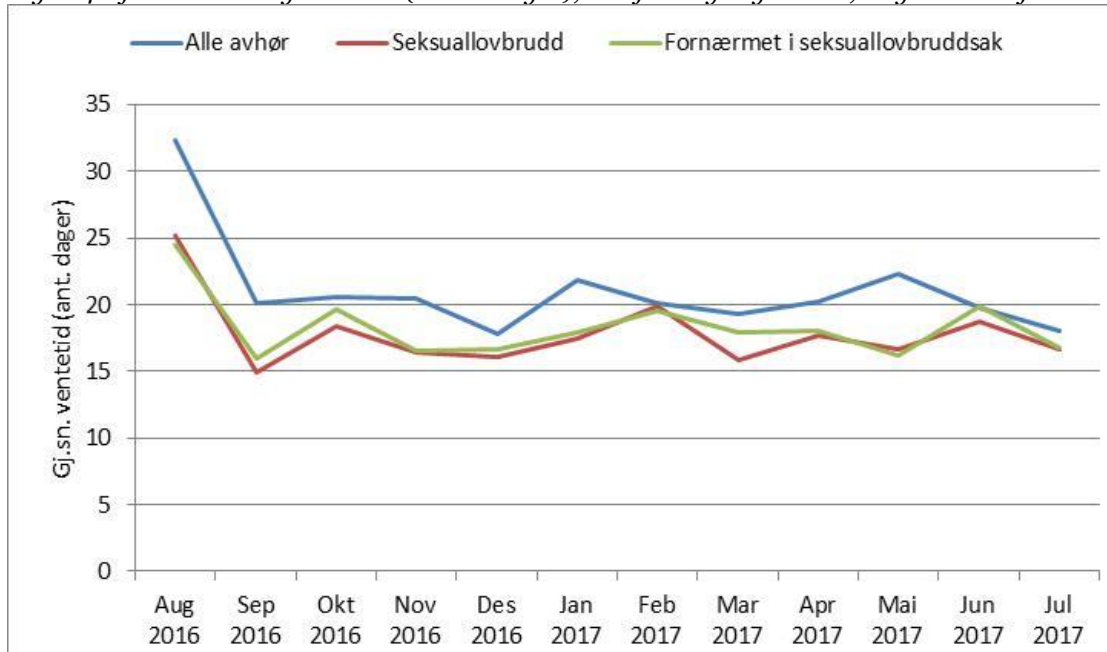
	Antall avhør	Gjennomsnitt	Median
Alle avhør	257	18	14
Seksuelle overgrep (SO)	116	17	14
Fornærmet i SO-saker	95	17	14

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene

Figur 4 viser utviklingen i gjennomsnittlig ventetid for alle førstegangsavhør, alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd, samt for alle førstegangsavhør innenfor seksuallovbrudd hvor den avhørte var fornærmet. Gjennomsnittlig ventetid for alle avhør i juni og juli er redusert med 2,6 og 4,3 dager i forhold til mai. Per 1. august er imidlertid besluttede avhør som ikke er gjennomført eldre enn de var 1. juni. Det er dermed sannsynlig at den gjennomsnittlige ventetiden neste måned vil øke når disse avhørene blir gjennomført.

Gjennomsnittlig ventetid på avhør knyttet til seksuallovbrudd var lik for mai og juli, og 2,1 dag høyere i juni. Fornærmede i seksuallovbrudd hadde i juni og juli en gjennomsnittlig ventetid på 19,9 og 16,8. Dette er en økning på 3,6 og 0,6 dager i forhold til mai.

Figur 4 Gjennomsnittlig ventetid (antall dager), alle førstegangsavhør, august 2016-juli 2017

Kilde: BL, PAL for STRASAK og innrapportering fra politidistriktene